

Факултет по обществено здраве

Катедра „ХИГИЕНА“

4002 Пловдив, бул. В. Априлов № 15 А
тел.: 032 200 656; 032 200 655
email: hygiene@fph.mu-plovdiv.bg

Faculty of Public Health

Department of HYGIENE

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 656
email: hygiene@fph.mu-plovdiv.bg

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА ДИСЦИПЛИНА „ПРЕВЕНЦИЯ НА ЗДРАВНИЯ РИСК В МЕДИЦИНСКАТА КОЗМЕТИКА“

**за образователно-квалификационна степен
„професионален бакалавър“
по специалността „МЕДИЦИНСКА КОЗМЕТИКА“**

1. Цел на обучението по дисциплината

Обучението е съобразено с приоритетните цели на университета: развитието на личностните качества на студентите, насърчаване на инициативност, създаване на навици на перманентно самообразование и умение сами да се учат, придобиване на ключови компетентности и умения.

Дисциплината е част от задължителните учебни дисциплини, изучавани в I семестър по специалност „Медицинска козметика“. Тя е дисциплина с профилактична насоченост по отношение на риска от инфекциозни и неинфекциозни заболявания сред населението и в практиката на медицинския козметик.

Учебната програма по дисциплината е съобразена със заложените в квалификационната характеристика за специалността общи биомедицински знания. Конкретните цели на обучението по дисциплината са студентите да придобият знания, умения и нагласи в следните насоки:

- Здравно и социалното законодателство и организацията на държавния здравен контрол и дейностите по опазване на здравето в областта на козметичната практика и производство;
- Влиянието на околната и трудовата среда върху здравето на човека;
- Личната хигиена, здравна култура и поведение;
- Основите на здравословното и диетично хранене;
- Усвояване на основните понятия в епидемиологията на инфекциозните болести (източник на инфекция, механизми и фактори на предаване, възприемчивост и имунитет); епидемиологична характеристика на някои значими за козметичния салон патогени и свързаните с тях болести; базови познания и умения за прилаганите ефикасни средства и методи за превенция, надзор и контрол на инфекциозните заболявания (деконтаминация, дезинфекция, стерилизация, имунопрофилактика).

2. Учебно съдържание на дисциплината

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	Изучаване	Часове			Часове по години и семестри	Кредити
	Семестър	Общо	Лекции	Семинари	I	
Организация на дейността и поддържане на работна среда в козметичен кабинет	I	30	15	15	1/1	4,4

Лекции

1. Държавен здравен контрол – организация, структура. Дейности по опазване на здравето. Регионална здравна инспекция (РЗИ).
2. Здравни изисквания към козметичните продукти. Регламент на европейския парламент и на съвета относно козметичните продукти. Основни принципи на добрата производствена практика в медицинската козметика.
3. Влияние на околната среда върху здравето на човека – питейни води и води за къпане, атмосферно и шумово замърсяване в градската среда.
4. Влияние на околната среда върху здравето на човека – градоустройствени фактори и жилищна среда.
5. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ). Изисквания към инструктажа, ползването на лични предпазни средства и задължителните медицински прегледи на работещите.
6. Трудово-медицински проблеми в медицинската козметика – работоспособност, умора, преумора. Режим на труд и почивка. Професионален стрес.
7. Трудово-медицински проблеми в медицинската козметика – микроклиматичен комплекс.
8. Трудово-медицински проблеми в медицинската козметика – фактори на трудовия процес, ергономични, физични и химични фактори.
9. Хигиенни изисквания към бръснарските, фризьорските и козметичните салони. Хигиенни изисквания към закритите спортни обекти. Изисквания към устройството и експлоатацията на обществените сауни.
10. Лична хигиена, здравна култура и поведение. Хигиенни изисквания към облеклото и обувките.
11. Основи на здравословното и диетично хранене. Оценка на хранителен статус и прием.

Общо: 15 часа

Упражнения (семинари)

1. Въведение и основни понятия в епидемиологията на инфекциозните заболявания – причинители, източници на инфекция, механизми, пътища и фактори на предаване. Класификация на заразните заболявания.
2. Основни профилактични и противоепидемични мерки.

3. Епидемиологична характеристика на ентерално предавани (хепатит А и хепатит Е) и парентерално предавани хепатитни вируси –(хепатит В, хепатит С и хепатит Д) и риска в козметичните салони.
 4. Епидемиологична характеристика на човешкия имунодефицитен вирус (ХИВ/СПИН) и риска в козметичните салони.
 5. Епидемиологична характеристика на инфекции предавани с въздушно-капков аерозол (Грип) и воден аерозол (Легионелоза) и риска в козметичните салони.
 6. Епидемиологична характеристика на инфекции предавани по механизма на външните покривки (стафилококови, стрептококови и херпесвирусни инфекции) и риска в козметичните салони.
 7. Почистване, дезинфекция и стерилизация в козметичните салони – основни понятия, методи и средства.
 8. Обекти, подлежащи на почистване, дезинфекция и стерилизация в козметичните салони.
- Общо: 15 часа

3. Предпоставки

Студентът трябва да притежава завършено средно образование и да е класиран на конкурсно начало по критерии, определени от висшето училище. Наличието на базисни знания по физика, химия и биология ще подпомогне усвояването на учебния материал, предвид разглеждането на основни аспекти в етиологията и епидемиологията на някои незаразни и заразни заболявания, влиянето на факторите на средата върху здравето, принципите на здравословно и диетично хранене, химичните средства за деконтаминация на повърхности, работно облекло и пособия в ежедневната практика в козметичните салони и студия.

4. Академични ресурси

Академичният състав, участващ в преподаването по дисциплината „Превенция на здравния риск в медицинската козметика” включва преподаватели от две катедри – катедра „Хигиена“ и катедра „Епидемиология и МБС“.

Академичният състав на катедра „Хигиена“ включва:

- 3 хабилитирани преподаватели (1 професор и 2 доцент);
- 1 нехабилитиран преподавател с ОНС „доктор” с придобита специалност в областта на хигиената;
- 5 нехабилитирани преподаватели без ОНС „доктор” и без специалност.

Академичният състав на катедра „Епидемиология и МБС“ включва:

- 4 хабилитирани преподаватели (професори) с придобита специалност;
- 6 нехабилитирани преподаватели с научна степен „доктор”;
- 2 нехабилитирани преподаватели без ОНС „доктор“

Лекциите се четат от преподавател, заемащ академична длъжност доцент или професор или притежаващ ОНС „доктор“ по хигиена/епидемиология и призната съответна специалност.

Практически семинари се водят от хабилитиран или нехабилитиран преподавател.

Нехабилитираните преподаватели притежават ОКС „магистър“ по медицина или дентална медицина и са назначени след конкурс.

5. Материални ресурси

Катедра „Хигиена“ разполага с 2 учебни зали, а катедрата „Епидемиология и МБС“ с 2 учебни зали, с което се обезпечават обучението на студентите. Залите са снабдени с техника за мултимедийно презентирание.

6. Лекционно обучение

Лекциите се подготвят и изнасят под формата на (мултимедийни) презентации, които се предоставят по електронен път на студентите, при проявен от тях интерес. Когато те включват материал, който не е разгледан в посочената задължителна и препоръчителна учебна литература, материалите задължително се предоставят на студентите за ползване при подготовката им. Обемът и форматът на представяне на лекциите са избор на водещия лектор. При отсъствие на студенти от лекции се процедира съгласно „Правилник за организация на учебната дейност в МУ – Пловдив (2021)“.

7. Практически упражнения

Практическите семинари се провеждат след подготовка на студентите по теми по предварително препоръчана литература. По време на семинарите се провеждат текущ контрол, дискусии по поставена тема и се решават практически казуси. При отсъствие на студента се процедира съгласно „Правилник за организация на учебната дейност в МУ – Пловдив (2021)“.

8. Информационни ресурси

1. Лекционни материали по Хигиена и Епидемиология, представени от лекторите
2. „Хигиена и екология“, под ред. на П. Гацева. Лакс бук, 2015 г. ISBN: 978-619-189-018-7
3. Наредба № 36 от 30 ноември 2005 г. за изискванията към козметичните продукти (Обн. ДВ. бр.101 от 16 декември 2005 г., изм. ДВ. бр.53 от 12 юли 2011г.)
4. Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти
5. Наредба № 15 от 21 август 1987 г. за хигиенните изисквания за бръснарските, фризьорските и козметичните салони.
6. Наредба № 6 от 1993 г. за хигиенните норми и изисквания към устройството и експлоатацията на обществените сауни
7. Инструкция № 34 от 2002 г. за хигиената на спортните обекти и екипировка
8. Устройствен правилник на регионалните здравни инспекции, в сила от 18.01.2011 г., посл. изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2019г.
9. Любомирова К. Лична хигиена, здравна култура и поведение. В: Хигиена. Том 1: Хигиена и екология, под ред. на Д. Цветков; 2014, стр. 481-487. ISBN 978-619-7084-13-9
10. Ръководство по Дезинфекция и стерилизация, под редакцията на доц. Л. Агелов, “ИК-БАП”, 2006 г.
11. Епидемиология на инфекциозните заболявания. Учебник за студенти по медицина и специализиращи лекари. Под редакцията на проф. Н. Рибарова. София, 2011.
12. Издателство”Симелпрес”.
13. Ръководство за практически упражнения по епидемиология на инфекциозните болести, Мед. издателство “Райков” Пловдив, 2008г., под редакцията на Й. Стоилова

9. Текущ контрол

По време на лекция и семинар студентите се препитват устно. Оценка от устните препитвания могат да се вземат предвид при формирането на окончателната оценка от изпита.

10. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента

Самостоятелната работа на студентите се ръководи от преподавателите и е свързана със самоподготовка по предварително зададена тема и насоки за разработването ѝ.

11. Сътрудничество между преподаватели и студентите

Преподавателят има обявени приемни часове за консултации, а в сайта на Университета е оповестена информация за служебни контакти (ел. поща, телефон). Насърчава се участието на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др. на катедрата и в областта на дисциплината. По време на занятията преподавателят запознава студентите с текущите проучвания и проекти в областта на дисциплината и условията за участие.

12. Изпити

Изпитът по дисциплината се провежда присъствено, като може да се използва и платформата за електронно обучение при необходимост.

Студентите се явяват на семестриален изпит след края на I^{-ти} семестър. Изпитът има два компонента – теоретичен и практичен. Съответно, знанията на студентите се оценяват чрез две писмени задания (комплексен тест и/или развиване на тема), включващи въпроси от целия конспект. Желаетелите да повишат успеха си студенти (ако нито един от компонентите от писмения изпит не е бил оценен със Слаб 2), могат да се явят на устен изпит, който няма задължителен характер.

Оформената окончателна оценка се вписва в изпитния протокол и студентската книжка. Неполучилите положителна оценка се явяват на поправителен изпит, който се провежда при същите правила. Ако и на поправката студентът не успее да издържи изпита се явява на ликвидационен изпит.

13. Стандарти за оценяване

Студентите се оценяват по шестобална система от слаб (2) до отличен (6):

- Отличен (6) – за задълбочено познаване на посочените в актуалната програма задължителни литературни източници, овладени допълнителни знания и умения;
- Мн. добър (5) – за много добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбиране на материята;
- Добър (4) – за овладени ключови и допълнителни знания, умения за описание и характеристика на материята, но без да може да ги развие в критично мислене;
- Среден (3) – за усвоени ключови фактологични знания за основните теоретични модели и концепции в дисциплината;
- Слаб (2) – не отговаря на нито едно от изискванията по-горе.

Оценките от тест по дисциплината се формират въз основа на относителния дял на точките,

присъдени за дадените верни отговори, като необходимия минимален брой верни отговори е 60%. Крайните оценки по дисциплината отразяват нивото на подготовка и компетентност съобразно целите на обучение, както следва:

- Отличен (6) – $\geq 90\%$
- Мн. добър (5) – 80 до 89%
- Добър (4) – 70 до 79%
- Среден (3) – 60 до 69%
- Слаб (2) – $< 60\%$

Желаещите да повишат успеха си студенти (ако нито един от компонентите от писмения изпит не е бил оценен със Слаб 2), могат да се явят на (незадължителен) устен изпит върху материала от конспекта. Оценката от писмения изпит не може да се повиши с повече от 1 единица.

При започване на занятията преподавателят запознава студентите със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

14. Формиране на крайната оценка

Оценка по дисциплината е многокомпонентна и включва оценка от двете крайни писмени задания, както и оценката от устното изпитване (по преценка на председателя на изпитната комисия). За всеки писмен компонент, участващ в крайната оценка, е определен коефициент на значимост (от 0 до 1), като общата сума на коефициентите е 1. Крайната оценка се получава като сбор от оценките по шестобалната система от различните компоненти умножени със съответните коефициенти на значимост:

$$Q_{\text{крайна оценка}} = K_1 * Q_{\text{оценка от теория}} + K_2 * Q_{\text{оценка от практика}}$$

$K_1 = 0.50; K_2 = 0.50$

Ако един от компонентите на крайния изпит е „Слаб 2“, крайната оценка е задължително „Слаб 2“.

Окончателната оценка се вписва в изпитния протокол и студентската книжка. Студентите с негативен („Слаб 2“) резултат се явяват на поправителен изпит, който се провежда при същите правила. Ако и на поправката студентът не успее да издържи изпита, се явява на ликвидационен изпит.

Изпитните материали се съхраняват в катедрата и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях и основанията за оценка до 3 работни дни след оповестяване на оценките.

15. Документиране, съхранение на резултатите и контрол на дейността на оценяването

Оценяваните студенти имат правото и задължението да се информират за регламента, процедурите и резултатите от оценяването, да предявяват претенции и жалби при неспазване на настоящите правила.

Правото на студента по смисъла на предходната точка е в сила и в случаите на установени технически пропуски или грешки (например при изчисляване или нанасяне на оценките), както и при сериозни основания за разминаване на фактически показаните знания, умения и компетентности и получената крайна оценка за тях.

Допускат се корекции на оценките в случаите по преходната алинея в студентската книжка, изпитния протокол или по партидата в главната книга само от титуляра на дисциплината.

Евентуални спорове и претенции от страна на студентите се отправят писмено към оценяващия екип, който следва да даде аргументиран отговор до края на следващия работен ден.

Установени и доказани случаи на сериозно нарушаване на правата на студента при оценяването на неговите знания, умения и компетентности се отнасят чрез писмена жалба до Декана на Факултета по обществено здраве.

Изпитните материали се съхраняват и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях и основанията за оценка по ред и процедура обявени предварително. Периодът, в който се предоставя достъп на студентите да изпитните материали и резултати е не по-дълъг от 3 (три) работни дни след датата на изпита.

Характеристика на дисциплината се предоставя на студента в началото на обучението. Това е в съответствие със ЗВО чл. 56, ал. 1 „преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формиране на оценката и форма на проверка на знанията и уменията”.

Изготвили: Доц. д-р Ангел Джамбов, дм, дмн

Проф. д-р Ани Кеворкян, дм

Одобрил: Доц. д-р Ст. Харизанова, дм
Ръководител катедра „Хигиена“

Академичният стандарт е приет с Решение на Катедрен съвет на катедра „Хигиена“ с Протокол № 11/15.11.2022 г.